

ЗАВДАННЯ НА КВІТЕНЬ З ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ І КУРСУ ФОРТЕПІАННОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Дисципліна «Історія світової музики»

Розділ «Історія західноєвропейської музики: Західноєвропейська музична культура XVIII – першої половини XIX століть (II семестр).

Напрямок підготовки: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Спеціалізація: «Фортепіано»

Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

викладач

кандидат мистецтвознавства, в.о.професора Сакало О. В.

ОПРАЦЮВАТИ МАТЕРІАЛ ЗА КОЖНОЮ ТЕМОЮ, ВІДПОВІСТИ НА ПИТАННЯ. НА ОСНОВІ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СКЛАСТИ КОНСПЕКТ ЗА КОЖНИМ ПІДРОЗДІЛОМ.

Тема. Оперні реформи останньої третини XVIII століття.

1. Дві персональні реформи, які здійснили у оперному мистецтві останніх трьох десятиліть XVIII ст. К. В. Глюк і В. А. Моцарт, виглядають як два етапи процесу руху музично-театральної жанрової системи до подолання кордонів класицистичних «чистих» жанрів і формування музичної драми на засадах жанрового синтезу.

2. К. В. Глюк на шляху до опери-драми. Жанрова і стильова генеза реформаторських опер майстра. Оперна реформа композитора як інтернаціональна театральна реформа. Її декларовані і реальні засади. Літературні першоджерела і їх інтерпретація у реформаторських операх: від трагедії до просвітницької драми. Особливості музичної драматургії реформаторських опер. Герої реформаторських опер К. В. Глюка, вокальні ампуа, жанрово-інтонаційний словник вокальних партій. Елементи синтезу барокового і класичного стилів у музичному мисленні композитора.

3. Відмінності сюжетного розвитку у лібрето опери «Орфей та Євридика» Дж. Кальцабіджи як реалізація «сімейного» та «державного» міфів Просвітництва. Засоби концентрації дії на розкритті особистісних внутрішніх станів героя. Прийоми перетворення усталених завершених оперних структур на сцені наскрізного розвитку. «Орфей та Євридика» як результат синтезу переосмислених комплексів елементів серйозних і комічних жанрів.

4. Оперна спадщина В. А. Моцарта і специфіка появи новаторських творів. Еволюційний тип реформи В. А. Моцарта. Жанровий генезис реформаторських опер. Інтерпретація композитором ідеалів просвітництва. Особливості драматургії літературних першоджерел і лібрето новаторських опер. Жанрові пошуки у оперній творчості В. А. Моцарта 80-х років.

Реформаторські опери В.А. Моцарта: повернення барокової трагікомедії. Особливості стильового і жанрового синтезу в операх В.А. Моцарта «Весілля Фігаро», «Дон Жуан».

5.«Весілля Фігаро» як приклад синтезу жанрових досягнень італійської опери *buffa* та *seria* і поезики барокової трагікомедії. Художній результат означеного синтезу.

6.«Дон Жуан» – зразок безмежності семантичних обріїв «вічного сюжету». Особливості його інтерпретації лібретистом Л. да Понте. Змістовні корекції музичного рішення В. А. Моцарта. Своєрідність відбиття просвітницьких ідеалів у творі. Проторомантичні ознаки концепції особистості у «Дон Жуані». Принципи симфонічної організації музичної драматургії опери.

ПИТАННЯ

1. Визначити жанрову та стильову генезу реформаторських опер К. В. Глюка.
2. Порівняти декларативні та реальні засади оперної реформи К. В. Глюка.
3. За результатами комплексного аналізу драматургічних засобів опери «Орфей та Євридика» визначити авторську концепцію твору і його ідейний потенціал.
4. Визначити принципові відмінності оперної реформи В. А. Моцарта від реформи К. В. Глюка.
5. Виявити жанровий генезис головних реформаторських творів В. А. Моцарта.
6. На підставі комплексного аналізу драматургічних засобів опери В. А. Моцарта «Весілля Фігаро» визначити авторську концепцію твору і його ідейний потенціал.
7. На підставі комплексного аналізу драматургічних засобів опери В. А. Моцарта «Дон Жуан» визначити авторську концепцію твору і його ідейний потенціал.

ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Іванова І., Куколь Г., Черкашина М. Історія опери: Західна Європа. XVII-XIX століття. – К.: Заповіт, 1998. – 384 с.
2. Кириллина Л. В. Реформаторские оперы Глюка. – М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2006. – 384 с.

3. Рыцарев С. А. Кристоф Виллибальд Глюк/ Монография.- М.: Музыка, 1987. – 183 с.
4. Луцкер П., Сусидко И. Моцарт и его время . — М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2008. – 624 с.
5. Аберт Г. В. А. Моцарт. Часть вторая. – Книга первая. – М. : Музыка, 1983. – 518 с.
6. Аберт Г. В. А. Моцарт. Часть вторая. – Книга первая. – М. : Музыка, 1990. – 560 с.
7. Черная Е. Моцарт и австрийский музыкальный театр. – М., 1963. – 432 с.
8. Чигарева Е. Оперы Моцарта в контексте культуры его времени: Художественная индивидуальность. Семантика. – М.: Эдиториал, 2000. – 280 с.

(Необхідно прослухати відео версії опер з клавірами.)